

PM-1601100201040802 Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

September – 2020

Sanskrit : Paper-8(B)

(Mahakavya-Kumarsambhavam-Sarga-5)

(Elective-1) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) भाषांतर करो : (कोईपक्ष ६) ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following : 8
- (१) मनीषिताः सन्ति गृहेषु देवतास्तपः क्व वत्से क्व च तावकं वपुः ।
पदं सहेत भ्रमरस्य पेलवं शिरीषपुष्पं न पुनः पतत्रिणः ॥
- (२) क्लमं ययौ कन्दुकलीलयापि या तया मुनीनां चरितं व्यगाह्यत ।
ध्रुवं वपुः काञ्चनपद्मनिमित्तं मृदु प्रकृत्या च ससारमेव च ॥
- (३) इति प्रविश्याभिहिता द्विजन्मना मनोगतं सा न शशाक शंसितुम् ।
अथो वयस्यां परिपार्श्ववर्तिनि विवर्तितानञ्जननेत्रमैक्षत ॥
- (४) अथाग्रहस्ते मुकुलीकृताङ्गुलौ समर्पयन्ती स्फटिकाक्षमालिकाम् ।
कथंचिदद्रेस्तनया मिताक्षरं चिरव्यवस्थापितवागभाषत ॥
- (ब) पूर्वापर संदर्भ आपीने समजावो : (कोईपक्ष ६) ६
- (B) Explain with reference any **two** of the following : 6
- (१) क ईप्सितार्थस्थिरनिश्चयं मनः पयश्चनिम्नाभिमुखं प्रतीपयेत् ।
- (२) शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।
- (३) न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत् ।
- (४) न कामवृत्तिर्वचनयिमीक्षते ।
- २ कुमारसंभवनी आधारसामग्री दर्शावीने क्विकृत ईरङ्गारनी समीक्षा करो. १४
- 2 Mention the sources of 'कुमारसम्भवम्' and critically 14
discuss the changes made by the poet.
- अथवा / OR**
- २ कुमारसंभवनी काव्यप्रकार यथो. १४
- 2 Discuss the literary form of 'कुमारसम्भवम्'. 14

३ कालिदासना जवन-कवनने निरूपो. १४

3 Write detail notes on the life and time of कालिदास. 14

अथवा / OR

३ कुमारसंभवना पांचमां सर्गानुं रसदर्शन करो. १४

3 Critically appreciate the 5th Sarg's of the 'कुमारसम्भवम्' । 14

४ कुमारसंभवना पंचम सर्गान्तगत ब्रह्मचारी-पार्वतीसंवादनं वैशिष्ट्य यथो. १४

4 Discuss the features of ब्रह्मचारी-पार्वतीसंवाद according to 5th of the कुमारसम्भवम्. 14

अथवा / OR

४ कालिदासना प्रकृतिप्रेम वर्णवो. १४

4 Describe the प्रकृतिनिरूपणम् of कालिदास. 14

५ कोष्ठपश्च बे पर टूंकनोंध लभो : १४

5 Write to short note any **two** of the following : 14

(१) कालिदासस्य काव्यशैली

(२) कालिदासस्य प्रणयभावना

(३) पार्वत्याः तपः

(४) कुमारसम्भवे शिवचरित्रम्